

GMH Nieuwsbrief 2020, nr. 4 - november 2020

Inhoudsopgave:

1. **Aanpassingen GMH Code en toelichting per 1 januari 2021**
2. **Uitbreiding transparantieverplichting per 2021: ook bijeenkomsten melden!**
3. **Nieuwe adviezen Codecommissie**
4. **GMH Trainingen 2021**

Aanpassingen GMH Code en toelichting per 1 januari 2021

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de GMH Code en de toelichting op een aantal plaatsen aangepast. Deze aanpassingen zijn het gevolg van een stofkamoperatie, waarbij de tekst van de gedragscode en de toelichting is gecontroleerd op accuraatheid, juistheid en leesbaarheid. De aanpassing zijn hoofdzakelijk tekstueel van aard. Het doel van de stofkamoperatie is niet geweest om wezenlijke inhoudelijke wijzigingen door te voeren.

Om een indruk te geven van het soort aanpassingen dat is doorgevoerd, volgt hieronder een overzicht met voorbeelden.

- **Actualisering van verwijzingen naar wetgeving en andere externe bronnen.**
Op een aantal in de gedragscode opgenomen bepalingen wordt verwezen naar andere bronnen. In sommige gevallen was de verwijzing naar deze bron niet meer actueel. Voorbeeld: in de definitie van 'leverancier' (art. 1 onder a GMH Code) wordt verwezen naar de wetgeving voor medische hulpmiddelen. Deze wetgeving is in 2020 vernieuwd. In de gedragscode wordt nu verwezen naar relevante bepalingen in de nieuwe Wet medische hulpmiddelen. Ander voorbeeld: in art. 19 (sponsoring patiëntenorganisaties) wordt verwezen naar de 'NPCF Gedragscode'. Deze code is inmiddels vervangen door de 'Gedragscode van de Patiëntenfederatie inzake fondsenwerving en sponsoring'. Art. 19 GMH Code is hierop aangepast.
- **Samenhang wetgeving en zelfregulering**
Ten tijde van het opstellen van de GMH Code in 2012 was er nog geen wetgeving voor gunstbetoon bij medische hulpmiddelen. Sinds 2018 is dit wel het geval.

Voor de overzichtelijkheid is in de inleiding en de toelichting bij de gedragscode een korte toelichting op de verhouding tussen de wetgeving en zelfregulering en het toezicht daarop opgenomen.

➤ **Synchronisatie met Beleidsregels Gunstbetoon medische hulpmiddelen**

Uitgangspunt van de GMH is dat partijen die aan de GMH Code voldoen, ervan uit moeten kunnen gaan dat zij ook voldoen aan de wetgeving en de Beleidsregels Gunstbetoon medische hulpmiddelen. Gebleken is dat in de Beleidsregels Gunstbetoon een bepaling staat, die in de gedragscode niet terugkomt. Daarom is aan art. 8 (algemene uitgangspunten bij bijeenkomsten) een nieuw lid 7 toegevoegd:

“Sprekers op bijeenkomsten zijn transparant over hun (financiële) banden met leveranciers van medische hulpmiddelen. Zij dienen voorafgaand aan de inhoudelijke presentatie hun banden met leveranciers of andere in dit kader relevante partijen te melden.”

De GMH heeft in dit kader een standaard format voor een zogenoemde [disclosure sheet](#) opgesteld, die sprekers bij hun voordrachten kunnen gebruiken. Dit format is gebaseerd op het format dat eerder door de CGR (zelfregulering geneesmiddelenreclame) en de KNMG is ontwikkeld en met IGJ is afgestemd. Zo werkt het hele veld met hetzelfde format.

➤ **Doorvoeren van verduidelijkingen**

Op sommige plaatsen is de tekst van de gedragscode verduidelijkt. Voorbeeld: art. 10, 11 en 12 lid 2 GMH Code bevatten allemaal een bepaling over de kosten van bijeenkomsten. In het ene artikel werd daarin wel iets vermeld over algemene organisatiekosten, in het andere artikel niet, terwijl de regels voor algemene organisatiekosten in alle gevallen gelijk zijn. Voor de duidelijkheid is daarom aan alle artikelen toegevoegd dat algemene kosten die rechtstreeks samenhangen met de organisatie van de bijeenkomst (zoals kosten voor zaalhuur, trainers, experts en noodzakelijke documentatiematerialen en faciliteiten) niet hoeven te worden meegerekend, mits wordt voldaan aan de overige eisen uit het betreffende artikel.

➤ **Vergroting gebruiksvriendelijkheid: verwijzingen naar adviezen Codecommissie/Nieuwsbrieven**

Om de gebruiksvriendelijkheid van de GMH Code te vergroten, zijn in de toelichting per bepaling verwijzingen opgenomen naar relevante adviezen van de Codecommissie. Naast een verwijzing naar het nummer en de vindplaats van een advies, wordt in enkel korte zinnen ook de strekking van het advies weergegeven. Hetzelfde geldt voor toelichtingen op de GMH Code, die in de loop der jaren in GMH Nieuwsbrieven zijn verschenen, bijvoorbeeld over de kosten van noodzakelijke hulpmiddelen en materialen bij productgerelateerde bijeenkomsten (art. 10) en de verplichting voor de gesponsorde om desgevraagd verantwoording over de besteding van sponsorbijdrage af te leggen (art. 15). De bedoeling is dat jaarlijks adviezen en relevante berichten uit de GMH Nieuwsbrief aan de toelichting op de GMH Code worden toegevoegd. De huidige toelichting is

bijgewerkt tot en met 1 november 2020.

➤ **Let op: de uitzondering voor standhuur/advertenties in art. 9 is vervallen**

Een wijziging die wel materiële gevolgen heeft betreft art. 9 lid 5 (standhuur bij door derde georganiseerde bijeenkomsten). Voor door derde georganiseerde bijeenkomsten gelden eisen ten aanzien van het programma, de locatie en de kosten. In lid 5 is bepaald dat deze eisen niet gelden bij betaling voor advertenties en huur van standruimte, op voorwaarde dat sprake is van een marktconform tarief en een eventueel surplus niet ten goede komt aan deelnemende zorgprofessionals. Deze bepaling was ooit overgenomen uit de CGR Code. Aangezien de CGR deze bepaling inmiddels heeft geschrapt en de uitzondering voor standhuur en advertentie ook niet voor komt in de Beleidsregels Gunstbetoon medische hulpmiddelen, heeft de GMH besloten art. 9 lid 5 te laten vervallen.

➤ **Let op: art. art. 15 sponsoring onderzoek opnieuw geformuleerd**

Het oorspronkelijke art. 15 over de sponsoring van onderzoek was eenzijdig geformuleerd en had alleen betrekking op de zorgprofessionals geïnitieerd onderzoek. Bovendien was het taalgebruik en de formulering niet helemaal strak. Reden voor de GMH om deze bepaling iets strakker te formuleren.

➤ **Bepalingen over verstreken overgangstermijnen zijn verwijderd**

Overgangsbepalingen met betrekking tot eerdere aanpassingen in de GMH Code die inmiddels zijn verstreken, zijn verwijderd.

Voor het totale overzicht van de aanpassingen in de GMH Code ten gevolge van de stofkamoperatie wordt verwezen naar [doorlopende tekst van de GMH Code 2021](#), waarin de doorgevoerde aanpassingen via *track changes* zichtbaar zijn.

Voor een versie van de doorlopende tekst van de GMH Code 2021, waarin de aanpassingen geïntegreerd zijn: klik [hier](#) voor de pdf-versie.

Uitbreiding transparantieverplichting per 2021: ook bijeenkomsten melden!

Het bestuur van de GMH heeft besloten de regels voor het melden van financiële relaties in het TRZ verder aan te scherpen. Deze aanscherping gaat in per 2021 en komt erop neer dat:

1. de huidige meldplicht voor dienstverleningsovereenkomsten en sponsoring van projecten wordt uitgebreid met een meldplicht voor gastvrijheid bij bijeenkomsten, en
2. deze meldplicht te laten gelden voor alle artsen (waarmee het huidige onderscheid tussen huisartsen en medisch specialisten komt te vervallen).

De GMH kent grote waarde toe aan transparantie over financiële relaties tussen leveranciers van medische hulpmiddelen en zorgprofessionals. Met bovenstaande uitbreiding komen de voorschriften van de GMH meer op een lijn met de regels van de CGR Code en wordt het voor veldpartijen overzichtelijker en duidelijker welke financiële relaties gemeld moet worden.

Het voorgaande betekent dat per 1 januari 2021 aanpassingen zullen worden doorgevoerd in art. 22 en volgende van de GMH Code. Daarbij streeft de GMH er naar de procedure voor het melden als zodanig zo veel mogelijk in lijn te brengen met de procedure die de CGR hanteert. Op dit moment worden heldere instructies uitgewerkt, zodat het voor veldpartijen exact helder is welke financiële relaties in het kader van gastvrijheid vanaf 2021 bij het TRZ gemeld moeten gaan worden. De wijzigingen die in de GMH Code worden doorgevoerd met betrekking tot transparantie en de bijbehorende instructies verschijnen begin december een speciale GMH Nieuwsbrief over transparantie.

Houd deze Nieuwsbrief in de gaten!

GMH advies over dienstverlening: uurtarief multidisciplinair team (A20.03)

De GMH Codecommissie heeft in een recent advies A20.03 verduidelijkt op welke wijze de vergoedingen voor dienstverlening moeten worden berekend wanneer deze diensten worden verricht door een multidisciplinair team. Het ging in dit geval om een specifieke training die door een team uit een bepaald ziekenhuis werd gegeven aan een team in een ander ziekenhuis. De samenstelling van het 'trainende' team was wisselend, en bestond uit qua achtergrond en expertise verschillende zorgprofessionals. De opdrachtgever (een leverancier) wilde de dienstverlening regelen met de instelling of het MSB en vroeg zich af welk uurtarief redelijk zou zijn.

Volgens de Codecommissie moeten uurtarieven aansluiten bij de maximumbedragen die in de toelichting bij art. 13 GMH Code zijn genoemd. Als er sprake is van betaling voor diensten die worden geleverd door een team dat uit diverse zorgprofessionals bestaat, zal het uurtarief dat wordt gehanteerd voor de diensten van het team nooit meer mogen zijn dat de optelsom van de maximum uurtarieven die gelden voor de diverse zorgprofessionals. Het is belangrijk dat dit in de overeenkomst wordt uitgewerkt. De Codecommissie gaf ook aan dat er aandacht moeten worden besteed aan het aantal uren dat per zorgprofessional wordt vergoed. Dit zal altijd gerechtvaardigd moeten zijn en in de overeenkomst worden gespecificeerd. Tevens zullen partijen rekening moeten houden met de verplichte melding van de relatie(s) in het Transparantieregister Zorg.

GMH advies over dienstverlening en noodzakelijke tijdsverantwoording (A20.04)

De Codecommissie heeft zich in advies A20.04 uitgesproken over de wijze waarop partijen afspraken moeten maken over bepaalde diensten die in omvang vooraf niet precies zijn in te schatten. Transparantie in en verantwoording over het aantal in rekening gebrachte uren is cruciaal. Daarbij heeft de zorgprofessional een belangrijke verantwoordelijkheid.

In dit geval ging de vraag over de situatie dat een bepaalde zorgprofessional mee gaat lopen in een specialistisch team in een ander ziekenhuis, waar hij opgeleid en getraind zal worden gedurende een bepaald aantal dagen.

De begeleiding van deze 'bezoekende' zorgprofessional gebeurt niet altijd full time door alle leden van het team. De leverancier die deze training organiseerde, wilde een dienstverleningsovereenkomst sluiten met de zorginstelling of het MSB waarbinnen het team werkte en vroeg zich af op welke wijze een 'redelijke vergoeding' moet worden bepaald.

De Codecommissie stelt voorop dat deze redelijke vergoeding aan de ene kant wordt bepaald door de maximumtarieven die zijn genoemd in de toelichting bij art. 13 GMH Code, en anderzijds door het aantal uren. Dat aantal moet redelijk en dus gerechtvaardigd zijn. Bij het soort diensten dat hier aan de orde is zal niet altijd vooraf kunnen worden vastgesteld (en in de overeenkomst vastgelegd) hoeveel tijd het specialistisch team (of de individuele leden ervan) redelijkerwijs voor de diensten in rekening kunnen brengen. De Codecommissie stelt vervolgens vast dat beide partijen een verantwoordelijkheid hebben om ervoor te zorgen dat het aantal redelijk en verantwoord is. Omdat in dit soort gevallen de leverancier dat onmogelijk kan vaststellen en controleren ligt het op de weg van de betrokken zorgprofessionals de aan de diensten bestede tijd te verantwoorden. Daarbij dient aangesloten te worden bij de verplichtingen die medisch specialisten op dit moment reeds hebben in het kader van het verlenen van medisch specialistische zorg om alle diagnose en zorgactiviteiten zorgvuldig en correct vast te leggen.

De Codecommissie verwijst naar de 'Gedragsregel Correct Declareren' van de Federatie Medisch Specialisten. Van de zorgprofessionals van het team die betrokken zijn bij de dienstverlening mag worden verwacht dat zij op de in deze Gedragsregel vastgelegde wijze een tijdsadministratie bijhouden waarin zij aan het gedeclareerde aantal aan de diensten bestede uren verantwoorden op een wijze die het mogelijk maakt de gerechtvaardigheid van het betaalde bedrag te controleren.

GMH advies over sponsoring van 'serious game' en betaling in percentage (A20.05)

In advies A20.05 is sprake van een samenwerkingsverband van zorgprofessionals dat zich bezighoudt met de ontwikkeling van virtuele bijeenkomsten (serious games).

De vraag was of leveranciers dit zouden mogen sponsoren en of zorgprofessionals die aan de ontwikkeling bijdragen (en door het samenwerkingsverband worden betaald voor deze diensten) betaald mogen krijgen in de vorm van een percentage van de winst.

De Codecommissie bevestigt dat sponsoring van een virtuele bijeenkomst getoetst moet worden aan de regels voor gastvrijheid, waarbij in dit geval sprake is van een bijeenkomst die door een onafhankelijke derde wordt georganiseerd. Art. 9 is van toepassing. De Codecommissie herhaalt het uitgangspunt uit A20.04: het is onaannemelijk dat bij een virtuele bijeenkomst niet aan de eisen van programma en locatie wordt voldaan. Van reis- en verblijfkosten is ook geen sprake, zodat de enige kosten die met de financiële sponsorbijdrage worden betaald betrekking hebben op de organisatie (in dit geval: de ontwikkeling van de serious games). Organisatiekosten tellen niet mee voor de maximumbedragen (art. 9 lid 3 sub c GMH Code). Wel benadrukt de Codecommissie de noodzaak van een solide begroting vooraf en gedetailleerde verantwoording achteraf; een eventueel surplus zal moeten worden terugbetaald aan de sponsoren.

Ten aanzien van de vergoeding aan de zorgprofessionals die diensten verlenen in het kader van de ontwikkeling van de gesponsorde virtuele meeting geldt dat daarvoor mag worden betaald. Maar omdat dat gebeurt met de financiële bijdrage van leveranciers zijn de art. 13/14 GMH Code van toepassing. Het uitgangspunt is dat de vergoeding voor de diensten moet redelijk zijn, uitgaande van de in de toelichting bij art. 13 genoemde maximumtarieven. De betaling voor deze diensten in de vorm van een percentage van de winst is niet toegestaan omdat dat kan leiden tot een vergoeding die hoger is dan in de GMH is toegestaan.

GMH Trainingen 2021

De GMH organiseert ook in 2021 regelmatig trainingen over de regels over gunstbetoon voor medische hulpmiddelen. Deze staan gepland op de volgende woensdagochtenden:

- 20 januari
- 10 maart
- 19 mei
- 7 juli
- 22 september
- 17 november

De trainingen duren van 9.30 – 12.30 uur.

Zolang de maatregelen in het kader van COVID-19 pandemie van kracht zijn, vinden de trainingen digitaal plaats via MS Teams. Anders zijn de trainingen in het Van der Valk Hotel Houten. [Hier](#) vindt u meer over de inhoud van de training. [Klik hier](#) om u aan te melden.

Mocht u vragen hebben kunt u contact opnemen met het secretariaat.